

faa klar Besked om, hvad det egentlig er, man vil fra socialdemokratisk Side, hvorledes man vil ordne den socialdemokratiske Produktion. Fabrikationen af Roesukker var unægtelig en stor Opgave at øve sine Kræfter paa. Jeg vil tilstaa, at det Foredrag, det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) i Dag har holdt, i høj Grad har skuffet mig, ikke fordi det i og for sig ikke indeholdt Oplysninger, var indholdsrigt — i den Henseende er der ikke noget at klage over —, men set som et socialistisk Indlæg var det for at bruge det Udtryk, det ærede Medlem brugte om et Par Redaktører fra Møen og Horsens, som havde udtalt sig om Forslaget, helt renonce. Det, vi have hørt, er nemlig en Række Oplysninger af større eller mindre Interesse, af mer eller mindre ukendt Art om, hvordan Forholdene ere nu, udviklede med det ærede Medlems Syn paa Sagerne, en Fremstilling af de Uretfærdigheder, de høje Sukkerpriser, vi have haft, føre med sig, hvad der er Grunden til de høje Sukkerpriser o. s. v., men det, jeg havde ventet at høre, og som jeg egentlig syntes vilde have dannet en naturlig Indledning til det Arbejde, det ærede Medlem vil have os med til, var en Paavisning af, at disse efter det ærede Medlems Mening uheldige Tilstande med de nuværende Sukkerpriser kunde have været ændrede, saa at vi ved Hjælp af det nye, det ærede Medlem tænker sig, fik lavere Sukkerpriser eller andre Fordele for Befolkningen og den store Arbejderstand. Det have vi ikke hørt et eneste Ord om.

Vi hørte til Slutning den sædvanlige Udtalelse om, at naar det hele havner socialistisk, bliver det godt. Men hvorfor, højt-ærede Medlem? Det er det, vi i dette Øjeblik maa forlange Svar paa. Thi før vi gaa til at ekspropriere enten det ene eller det andet, maa vi dog vide for det første — som det ærede Medlem ganske rigtigt stillede Spørgsmaal om —, hvorvidt Almenvellet kræver det, men dernæst, hvorvidt dette, som man mener, at Almenvellet kræver, i Virkeligheden forbedrer Forholdet. Og det ærede Medlem har ikke med en eneste Stavelse antydnet, ad hvilke Veje Forbedringen af Forholdet skulde naas. Det ærede Medlem begyndte ganske rigtigt med at sige, at Almenvellet maa tages i Betragtning. Er det Almenvellet, der kræver det? spurgte det ærede Medlem, thi ellers vilde vi ikke være i Stand til at ekspropriere Sukkerfabrikkerne efter Grundlovens § 82. Fuldstændig rigtigt. Det ærede Medlem nævner derefter en Række forskellige Ting, som i Tidens Løb er kommen ind under

Staten, for at vise, at der i Virkeligheden ikke er noget at sige til, om man tager en Bedrift mere eller mindre ind under Staten, det er ikke forbudt, at den Slags Ting gaar ind under Staten. Han nævnedes Jernbaner og fra nyere Tid Sporveje, og han nævnedes Klædefabrikker, og der kunde nævnes flere Ting, som jeg imidlertid ikke skal trætte Dem med. Det ærede Medlem tager denne Bevægelse som Udslag af Socialisme. Det er jeg dog ikke uden videre enig med det ærede Medlem i. Det kommer naturligvis an paa, i hvad Forstand man tager Udtrykket Socialisme, thi den Socialisme, som giver sig Udslag i, at Staten overtager Jernbaner o. s. v., er ikke en Opfindelse af de Herrer Socialdemokrater, og den Socialisme, der ligger i, at Staten driver en Klædefabrik eller et Krudtværk, er ikke en socialdemokratisk Opfindelse, den er meget snarere en Rest fra Enevældens Dage.

Det ærede Medlem gik saa over til ved Hjælp af en Række Citater ikke mindst fra Sukkerlovdebatten i 90erne, men ogsaa af Udtalelser af helt ny Dato, f. Eks. af Bojsen-Gedveds Artikel i „Andelsbladet“, at ville vise, at Sukker ikke i vor Tid er en Luksusvare. Og det er rigtigt, vi kunne ikke indrømme, at Sukker i vor Tid er Luksus. Det kan være, at det ved et mer eller mindre stort Forbrug kan blive til en Luksusvare, det er en helt anden Ting, men i al Almindelighed er Sukker en ren og skær Nødvendighedsartikel. Det ærede Medlem havde ikke behøvet at ofre saa mange Ord og Citater for at oplyse det. Jeg er overbevist om, at der i denne Sal ikke er et eneste Menneske, der ikke indrømmer, at Sukker er en almindelig Forbrugsgenstand og ikke en Luksusvare. Det ærede Medlem benyttede samtidig Lejligheden til at beklage, at Bojsens Artikel var fremkommen paa et noget forkert Grundlag. Det ærede Medlem sagde, at Sukkerproduktionen var langt større nu, end den var opgiven hos ham, og det ærede Medlem vil deraf slutte, at der ikke er Plads for flere Sukkerfabrikker her. Det er der jo delte Meninger om, i alt Fald ser man Folk fra forskellige Sider arbejde paa at faa flere Fabrikker; og hvis Forholdet bliver ved at være som nu, er der sikkert ogsaa Plads for dem, men det skal jeg komme tilbage til siden. At Sukker ikke er en Luksusvare, søgte det ærede Medlem yderligere bekræftet ved, at Sukkerforbruget er steget saa stærkt, thi det kan jo ikke fremkomme ved, at den mere velstillede Mand bruger mere Sukker, der er jo, som det ærede Medlem meget rigtigt sagde, Grænser for hans Sukkerforbrug. Nej, Stigningen i de sidste